

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 W SANOKU

Przedmiotowe Zasady Oceniania z wiedzy o społeczeństwie zostały opracowane na podstawie:

- * Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
- * Rozporządzenia MEN w sprawie podstawy programowej
- * Statutu szkoły

Przedmiotem oceny są:

- * wiadomości i umiejętności,
- * zaangażowanie w proces nauczania-uczenia się (aktywność).

Narzędzia pomiaru osiągnięć uczniów:

- * prace kontrolne (sprawdziany, testy) – co najmniej dwa w półroczu
- * kartkówki
- * odpowiedź ustna
- * prace domowe (np. referaty, prace długoterminowe, projekty)
- * aktywność na lekcji (np. kilkudzaniowa wypowiedź, praca w grupie, udział w dyskusji, praca z materiałem źródłowym)
- * zeszyt

Informacja nauczyciela o sposobie kontrolowania i oceniania (kontrakt):

- * nauczyciel zapowiada pracę kontrolną co najmniej tydzień wcześniej i omawia jej zakres,
 - prace kontrolne stanowią najważniejszą część oceny śródrocznej i rocznej,
 - nauczyciel zapowiada pracę kontrolną co najmniej tydzień wcześniej i omawia jej zakres,
 - praca kontrolna jest poprzedzona co najmniej jedną lekcją powtórzeniową,
 - uczeń może poprawić ocenę z pracy kontrolnej, do której może przystąpić jeden raz w półroczu; poprawa jest dobrowolna i odbywa się terminie i miejscu ustalonym przez nauczyciela,
- * kartkówki mogą obejmować 2-3 tematy wstecz, organizowane są bez zapowiedzi i są równoważne z odpowiedzią ustną,
- * uczeń ma prawo do nieoceniania po dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności,
- * brak zeszytu, pracy domowej, nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza na początku lekcji (przy sprawdzaniu obecności):
 - uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji jeden raz w półroczu bez podania przyczyny (nie dotyczy to wcześniej zapowiadanych prac pisemnych /sprawdzianów, testów/ i zajęć, na których wystawiana jest ocena śródroczna i roczna,

- * obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych,
- * uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, w którym powinny znajdować się zapisy tematów, notatki, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych; zeszyt powinien być prowadzony systematycznie, w przypadku nieobecności ucznia w szkole, powinien go uzupełnić na najbliższe zajęcia,
- * znak graficzny, tzw. „parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie pracy, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej,
- * ocenianie prac może nastąpić natychmiast po upływie terminu ich realizacji lub podczas kontroli zeszytów,
- * za aktywność oraz pracę podczas lekcji (w zależności od zaangażowania i trudności zadań) uczeń otrzymuje oceny, na które również składają się zdobywane systematycznie plusy i minusy,
- * na koniec półrocza/roku nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego na wyższą ocenę,
- * wszystkie oceny, które uzyskuje uczeń są jawne i uzasadnione; przy ocenianiu nauczyciel uwzględni możliwości intelektualne ucznia,
- * uczeń ma prawo do dodatkowej oceny za wykonane prace nadobowiązkowe, udział w zajęciach pozalekcyjnych oraz sukcesy w konkursach.

Ocenie podlega:

- * stopień opanowania materiału faktograficznego,
- * dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych ,
- * stylistyczna poprawna wypowiedź,
- * stopień rozumienia tematu,
- * znajomość pojęć i terminów z zakresu przedmiotu,
- * poziom orientacji w sytuacji społecznej, politycznej i gospodarczej Polski oraz świata
- * umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji (literatura, prasa, radio, telewizja, Internet, multimedia)

Ocenianie prac kontrolnych:

Prace kontrolne są punktowane według oddzielnego schematu, w zależności od złożoności zagadnienia. Punkty są przeliczane na oceny według zasad pomiaru dydaktycznego:

0 – 29 % - niedostateczny

30 – 50 % - dopuszczający

51 – 70 % - dostateczny

71 – 89 % - dobry

90 – 99 % - bardzo dobry

100% - celujący

Ilość i częstotliwość pomiarów jest zależna od poziomu oraz możliwości intelektualnych klasy i w zależności od realizowanego programu modyfikowana.

Zasady informowania o wymaganiach i postępach w nauce:

- * wszystkie oceny są jawne i podawane na bieżąco,
- * prace kontrolne otrzymuje uczeń do wglądu na lekcji, a rodzice w kontaktach indywidualnych (np. dyżur konsultacyjny) i na zebraniach,
- * prace kontrolne są przechowywane przez nauczyciela do 31 sierpnia danego roku szkolnego,

- * ocena może być wyrażona informacją ustną, stopniem w zależności od klasy i ocenianego obszaru działalności.

System motywacyjny i naprawczy:

- * uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału może zwrócić się o pomoc do nauczyciela i jeżeli jest to pożądane, wspólnie ustalają program wspomagający np. pomoc nauczyciela przedmiotu, pomoc koleżeńska, uczestnictwo w dodatkowych zajęciach.

Szczegółowe informacje dotyczące:

- warunków i sposobów oceniania,
- zasad i form oceniania,
- sposobów uzasadniania oceny na wniosek rodzica lub uczniów,
- warunków i sposobów przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce,
- zasad przeprowadzania egzaminów sprawdzających, klasyfikacyjnych i poprawkowych zawarte są w Statucie szkoły.

Ocenę niedostateczną (1) może otrzymać uczeń, który:

- * nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania,
- * nie potrafi, nawet przy znacznej pomocy nauczyciela, korzystać z prostych środków dydaktycznych,
- * nie potrafi formułować nawet bardzo prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych ponieważ nie zna i nie rozumie podstawowej terminologii stosowanej na lekcjach,
- * nie prowadzi zeszytu.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- * ma braki w wiadomościach, nie opanował także wszystkich umiejętności przewidzianych w programie, ale nie uniemożliwia mu to dalszego poznawania treści programowych w następnych etapach edukacji,
- * zna podstawowe pojęcia i terminy związane z człowiekiem jako istotą społeczną oraz życiem demokratycznym,
- * rozróżnia potrzeby człowieka, zna czynniki narodotwórcze,
- * zna mniejszości narodowe zamieszkujące Polskę,
- * zna fundamentalne zasady demokracji zawarte w Konstytucji RP,
- * zna podstawowe pojęcia i terminy dotyczące struktury władzy w Polsce np. prezydent, premier, minister),
- * zna podstawy demokracji i rozróżnia systemy władzy we współczesnych państwach, zna najważniejsze problemy współczesnego świata,
- * zna podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii,
- * zadania i polecenia, które uczeń wykonuje, często przy znacznej pomocy nauczyciela, mają niewielki stopień trudności,

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- * opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania,
- * zna podstawowe pojęcia i terminy związane z człowiekiem jako istotą społeczną oraz życiem demokratycznym,

- * zna podstawowe potrzeby ludzkie,
- * zna klasyfikację grup społecznych i zna zasady podejmowania decyzji w grupie,
- * zna najważniejsze czynniki narodotwórcze i mniejszości narodowe zamieszkujące w Polsce,
- * zna fundamentalne zasady demokracji,
- * zna zasady wyboru najważniejszych organów władzy w Polsce,
- * zna symbole UE,
- * zna organizacje międzynarodowe do których należy Polska (NATO, ONZ),
- * zna podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii,
- * potrafi wskazać najważniejsze problemy współczesnego świata ekonomiczne, ekologiczne i społeczne,
- * potrafi formułować schematyczne wypowiedzi ustne i pisemne,
- * umie posługiwać się, często pod kierunkiem nauczyciela prostymi środkami dydaktycznymi wykorzystanymi na lekcji.

* **Ocenę dobrą (4)** otrzymuje uczeń, który:

- * nie opanował całego materiału określonego programem nauczania, ale nie utrudnia mu to głębszego i pełniejszego poznania wiedzy podstawowej,
- * potrafi sklasyfikować potrzeby człowieka,
- * rozumie klasyfikację grup społecznych i zna wady i zalety podejmowania decyzji w sprawach grupy,
- * potrafi scharakteryzować więzi społeczne jakie zachodzą między jednostką a grupą,
- * rozumie znaczenie tożsamości narodowej i zna prawa mniejszości narodowych w Polsce,
- * rozumie podstawowe zasady demokracji i umie scharakteryzować główne treści konstytucji,
- * rozumie zasady wyboru i potrafi wskazać najważniejsze kompetencje organów władzy RP,
- * potrafi wskazać modele państw we współczesnym świecie (np. królestwo - republika) i wskazać ich najważniejsze cechy,
- * zna podstawowe kategorie praw człowieka i instytucje powołane do ich ochrony,
- * potrafi omówić działalność głównych organów UE,
- * rozumie genezę, przebieg i skutki wielu zjawisk zachodzących we współczesnej Polsce i świecie,
- * zna organizacje międzynarodowe i regionalne do których należy Polska,
- * zna nazwiska najważniejszych osób ze sceny politycznej kraju,
- * zna państwa i stolice europejskie,
- * rozumie pojęcia z zakresu ekonomii i gospodarowania,
- * poprawnie posługuje się prostymi źródłami informacji,
- * wykonuje samodzielnie typowe zadania polegające na ocenianiu, selekcjonowaniu, wartościowaniu, uzasadnianiu,
- * umie formułować proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne.

Ocenę bardzo dobrą (5) może otrzymać uczeń, który:

- * opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania,
- * sprawnie, samodzielnie posługuje się różnymi źródłami wiedzy,

- * rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię dotyczącą człowieka jako istoty społecznej oraz życia demokratycznego,
- * potrafi przedstawić czynniki wpływające na potrzeby człowieka,
- * rozumie zasady klasyfikacji grup społecznych oraz wady i zalety podejmowania decyzji w sprawach grupy,
- * potrafi zinterpretować wybrane role społeczne,
- * potrafi scharakteryzować przejawy tożsamości narodowej,
- * potrafi wskazać prawa mniejszości narodowych,
- * potrafi przedstawić wady i zalety demokracji oraz wie czym różnią się jej podstawowe formy,
- * rozumie zasady wyboru i zna kompetencje organów władzy RP,
- * potrafi przeanalizować korzyści i obawy wynikające z przynależności Polski do różnych instytucji międzynarodowych (UE, ONZ, NATO i regionalnych),
- * rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię z zakresu ekonomii,
- * rozumie zasady funkcjonowania rynku pracy i zależność między przedsiębiorczością jednostki a gospodarowaniem,
- * potrafi wyjaśnić, jakie korzyści i zagrożenia może nieść za sobą rozwój postępu technicznego, rozwój ekonomiczny, globalizacja,
- * samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, wykorzystując wiedzę zdobytą w szkole i poza nią,
- * umie współpracować w grupie,
- * aktywnie uczestniczy w lekcjach.

Ocenę celującą (6) może otrzymać uczeń, który:

- * w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej,
- * posiadał umiejętność samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji,
- * samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, które są wzorowe pod względem merytorycznym, jak i językowym,
- * nie boi się wypowiadać własnych, nawet kontrowersyjnych opinii i sądów, które potrafi prawidłowo, przekonująco uzasadnić,
- * doskonale zna szeroką terminologię przedmiotową, swobodnie się nią posługuje,
- * wykazuje doskonałą orientację w aktualnej sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej Polski oraz w sytuacji międzynarodowej.